

## КРИТЕРИЈУМИ ОЦЕЊИВАЊА УЧЕНИКА ЗА ПРЕДМЕТ ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

### *А: ОБЛИЦИ, МЕТОДЕ И НАСТАВНА СРЕДСТВА*

|                                                      |                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Карактеристични облици рада</b>                   | Фронтални, групни, рад у пару и индивидуални                                                                                                                                                                             |
| <b>Карактеристичне методе рада</b>                   | Вербална, вербално-демонстрациона, графички радови, практичан рад, истраживачки рад ученика, мапе ума, олује идеја, текстуалне, комбиновани рад (истовремено коришћење различитих метода)...                             |
| <b>Наставна средства и помоћна наставна средства</b> | Уџбеник, рачунари и рачунарска опрема, интернет, мултимедијалне презентације, цртежи, модели и макете, збирке узорака материјала, комплети материјала за радне вежбе, одговарајући алати за ручну обраду материјала итд. |

### *Б: АКТИВНОСТИ КОЈЕ ДОМИНИРАЈУ У РАДУ*

|                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Наставника</b> (организатор и реализатор наставе, партнер у комуникацији, мотивише ученика, праћење практичног рада, праћење постигнућа ученика...)                                   | Пажљиво планира и припрема наставу, проверава претходна знања и искуства ученика, реализује и води наставни процес, помаже ученицима да поставе циљеве и задатке, помаже ученицима у процесу учења и решавања задатака, прати и пружа подршку, подстиче ученике на стваралачко истраживање, подстиче сарадњу и тимски рад, помаже ученицима да превазиђу неочекиване проблеме и ситуације током учења, самостално и заједно са ученицима вреднује процес и резултате наставе, вреднује резултате сопственог рада (рефлексивни практичар)... |
| <b>Ученика</b> ( разговор, слушање, описивање, експериментисање, посматрање, уочавање, израда практичног рада, стварање стварање, истраживање, планирање, представљање, унапређивање...) | Пажљиво прате излагање наставника и својих другова, аргументовано и са уважавањем се укључује у дискусије и износи своја мишљења, планира своје учење и напредак, процењује свој и рад својих другова, проналази начине за решавање проблема, истражује различите изворе знања, повезује нова са ранијим знањима и искуством, учествује у различитим наставним и ваннаставним активностима и пројектима...                                                                                                                                  |

**В: НАЧИНИ ПРАЋЕЊА НАПРЕДОВАЊА УЧЕНИКА ТОКОМ ГОДИНЕ**

| Усмено излагање | Активност на часу | Практичан рад | Домаћи задатак | Тест | Презентација | Графички рад | Сарадња у тиму | Комуникација у тиму | Показивање иницијативе | Заинтересованост |
|-----------------|-------------------|---------------|----------------|------|--------------|--------------|----------------|---------------------|------------------------|------------------|
| *               | *                 | *             | *              | *    | *            | *            | *              | *                   | *                      | *                |

( \*начини који се користе у раду)

**Захтеве и оцењивање прилагодити ванредним околностима у складу са квалитетом наставе (дужином времена предавања, могућностима прилагођавања наставе индивидуалним склоностима и могућностима ученика, количином наставних материјала доступних ученицима и сл.)**

Пратити и процењивати:

- Редослед испланираног
- Временску артикулацију
- Одабране садржаје
- Стратегије учења и подучавања
- пратити и процењивати различите аспекте учења и напредовања, користећи различите технике евалуирања
- пратити и вредновати ефикасност сопствених метода на основу ученичких постигнућа
- пратити и вредновати постигнућа ученика у складу са индивидуалним способностима ученика, примењујући утврђене критеријуме оцењивања
- примењивати инструменте за праћење и анализирање рада у односу на напредовање ученика
- вредновати ученичка постигнућа у функцији даљег учења
- процењивати потребе ученика за додатном подршком у учењу

**а) Усмено одговарање**

| <b>Одличан (5)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Врло добар (4)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <b>Добар (3)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <b>Довољан (2)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <b>Недовољан (1)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>- примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама;</li> <li>- самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације;</li> <li>- процењује вредност теорија, идеја и ставова;</li> <li>- бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података;</li> <li>- формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке;</li> <li>- решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке;</li> <li>- континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке за напредовање и реализује их.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- познавање и разумевање свих наставних садржаја скоро у потпуности</li> <li>- поседује развијену способност анализе и синтезе садржаја</li> <li>- делимично повезује усвојено градиво са другим сличним садржајима</li> <li>- примењује садржај, углавном, без грешке уз давање наставникових примера</li> <li>- заинтересованост за наставне садржаје уз активност на часу</li> <li>- самостално уочавање и исправљање грешака</li> <li>- примена усвојених знања и вештина у новим ситуацијама уз постицај</li> <li>- коришћење различитих извора знања уз постицај</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- самостална репродукција научених садржаја уз мању помоћ наставника</li> <li>- поседовање способности анализе садржаја</li> <li>- делимично повезивање усвојеног знања са сличним садржајем</li> <li>- примена садржаја са мањим грешкама уз давање наставникових примера</li> <li>- исправљање грешака уз наставникову помоћ</li> <li>- слабија активност на часу</li> <li>- коришћење једног извора знања (уџбеника или записа у свесци)</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- присећање делова садржаја или основних појмова уз помоћ наставника</li> <li>- делимично памћење и репродукција научених садржаја, али без примера</li> <li>- слабија активност на часу и у усвајању садржаја</li> <li>- изостаје повезивање садржаја унутар предмета</li> <li>- чини грешке и неучава их</li> <li>- несамосталност у раду, тражење и прихватање помоћи и савета</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- неусвојена већина садржаја, често и до нивоа препознавања</li> <li>- неусвојеност кључних појмова</li> <li>- непостојање потребних предзнања за усвајање нових садржаја, вештина и навика</li> <li>- ретка спремност за исказивање знања, умења и вештина</li> <li>- пасивност и незаинтересованост на часу</li> <li>- недостатак интереса за стицањем нових знања, чак и уз велико залагање наставника</li> </ul> |

**б) Тест се вреднује кроз проценте:**

| <b>Оцена</b>   | <b>Опис оцене – проценат (бодови)</b> |
|----------------|---------------------------------------|
| Одличан (5)    | 85-100 %                              |
| Врло добар (4) | 71-84 %                               |
| Добар (3)      | 55-70 %                               |
| Довољан (2)    | 31-55 %                               |
| Недовољан (1)  | 0-30 %                                |

**в) Раду тиму**

| <b>Одличан (5)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Врло добар (4)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Добар (3)</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Довољан (2)</b>                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Недовољан (1)</b>                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>-Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у раду, поштује друге, редован у извршавању обавеза;</li> <li>-даје креативне примедбе и предлоге;</li> <li>- поштује правила рада;</li> <li>-у презентовању је јасан, тачан и уме да искаже суштину;</li> <li>-уочава битно и разликује га од небитног;</li> <li>-зна добро да организује и води рад у групи;</li> <li>-има високо развијено критичко мишљење.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>-мотивисан је и редовно извршава задатке;</li> <li>-решава проблеме користећи научне садржаје,</li> <li>-поштује правила рада</li> <li>-подржава рад групе и потстиче их на рад;</li> <li>-поуздан, марљив и одговоран;</li> <li>-презентује тачне податке.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>-у подели задатака групе потребна помоћ наставника;</li> <li>-за рад потребна помоћ, постицај и усмеравање;</li> <li>-спор и непрецизан у презентацији;</li> <li>-теже исказује своје мишљење;</li> <li>-није самосталан, прати друге;</li> <li>-научено градиво примењује погрешно;</li> <li>-делимучно поштије правила рада.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>-ради на нивоу присећања;</li> <li>-у групи почиње да ради на интервенцију наставника;</li> <li>-задатак не завршава и има грешака;</li> <li>-површан у раду и поштовању правила;</li> <li>-углавном је пасиван у групи.</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>-незаинтересован за рад, омета друге;</li> <li>-потстицање и помоћ га не мотивишу на рада;</li> <li>-не поштује правила понашања у групи;</li> <li>-тражи пуну пажњу и индивидуалан приступ.</li> </ul> |

**г) Презентација/Презентовање рада**

| <b>Презентација ( електронска форма, плакат, паноа...)</b>              | <b>Број бодова</b> |
|-------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| Презентација је добро видљива и јасна                                   | 5                  |
| Количина текста у презентацији се уклапа у стандарде добре презентације | 5                  |
| Одабир слика и графикана је у складу са презентацијом                   | 5                  |
| Дизајн                                                                  | 5                  |
| Мултимедијалност                                                        | 5                  |
| Интерактивност                                                          | 5                  |

| <b>Презентовање</b>                                                                                                             |                                                                                                                                     |                                                                                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>САДРЖАЈ</b>                                                                                                                  | <b>НАЧИН ИЗЛАГАЊА</b>                                                                                                               | <b>РЕАКЦИЈА СЛУШАЛАЦА</b>                                                                                                               |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• Обухваћени су сви важни делови садржаја</li> <li>• след излагања је логичан</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Изражавање је</li> <li>а) довољно гласно</li> <li>б) правилно</li> <li>в) јасно</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• слушаоци са пажњом прате презентацију</li> <li>• укључују се питањима и коментарима</li> </ul> |

**д) Самовредновање наставника**

| <b>ЕЛЕМЕНТИ ПРАЋЕЊА</b>                                                                                                      | <b>Успешно<br/>сам то урадио/ла</b> | <b>Задовољавајуће сам то<br/>урадио/ла</b> | <b>Незадовољавајуће сам то<br/>урадио/ла</b> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------------------------|
| <b>Подела задатака</b><br>А) задаци су прилагођени ученицима/групама ученика,<br>Б) равномерно су распоређени..)             | А)                                  |                                            |                                              |
|                                                                                                                              | Б)                                  |                                            |                                              |
| <b>Јасноћа упутстава која су дата ученицима</b>                                                                              |                                     |                                            |                                              |
| <b>Временска динамика</b><br>А) време предвиђено за појединачне активности;<br>Б) време предвиђено за за рад у целини        | А)                                  |                                            |                                              |
|                                                                                                                              | Б)                                  |                                            |                                              |
| <b>Прећење рада ученика</b>                                                                                                  |                                     |                                            |                                              |
| <b>Давање повратних информација</b><br>А) информације су биле благовремене<br>Б) информације су биле подстицајне за даљи рад | А)                                  |                                            |                                              |
|                                                                                                                              | Б)                                  |                                            |                                              |

**Део из Правилника о оцењивању ученика у основној школи:**

„Ученик се оцењује на основу усмене и писмене провере постигнућа и практичног рада, као и на основу активности и резултата рада, а нарочито: излагања и представљања (изложба радова, резултати истраживања, модели, цртежи, постери, дизајнерска решења и др.), учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима, збирке одабраних ученикових продуката рада - портфолија, у складу са програмом предмета.

Постигнуће ученика из практичног рада, огледа, лабораторијске и друге вежбе, уметничког наступа и спортске активности оцењује се на основу примене учениковог знања, самосталности, показаних вештина у коришћењу материјала, алата, инструмената и других помагала у извођењу задатка, као и примене мера заштите и безбедности према себи, другима и околини, у складу са програмом предмета.

Распоред писмених провера постигнућа, односно писмених задатака и писмених провера дужих од 15 минута, уписује се у дневник и објављује се, за свако одељење, на огласној табли школе, односно на званичној интернет страни школе, најкасније до краја треће наставне недеље у сваком полугодишту. Број писмених провера је ограничен, тако да може да се обави само једна дневно, а две у наставној недељи. У циљу постизања озбиљнијег и одговорнијег односа ученика према усвајању знања, провера постигнућа ученика обавља се на сваком часу, а ученик, у току часа, може да буде само једанпут оцењен за усмену или писмену проверу постигнућа...”

**Наставник – праћење наставе, постигнућа ученика и сопственог рада**

Планира различите начине праћења и вредновања рада и напредовања ученика

Прати и вреднује постигнућа ученика, примењујући, објективно, јавно, континуирано и подстицајно оцењивање, дајући потпуну и разумљиву повратну информацију ученицима о њиховом раду.

Прати и процењује различите аспекте учења и напредовања, користећи различите технике евалуирања.

Прати и вреднује ефикасност сопствених метода на основу ученичких постигнућа.

Прати и вреднује постигнућа ученика у складу са индивидуалним способностима ученика, примењујући утврђене критеријуме оцењивања.

Прати и вреднује примену инструмената за праћење и анализирање рада у односу на напредовање ученика.

Континуирано прати и вреднује ученичка постигнућа користећи поступке вредновања који су у функцији даљег учења.

Наставник треба да:

- прецизно формулише активности ученика током процеса учења,
- да прецизно формулише своје активности током процеса подучавања,
- да ефикасно прати процес учења и подучавања,
- да објективније вреднује постигнућа ученика,
- да помери усмереност са реализације садржаја на промишљање сопствене праксе која доприноси остваривању исхода.
- да даје ученику јасну слику шта се од њега очекује и омогућавају му да прати сопствени напредак у учењу.